

Publicatie

Auteurs: Ruben Wiegerink
Verschenen in: Belastingblad 2023/99
Datum: November 2022
Titel: Afspraak over kosten in anterieure grondexploitatieovereenkomst staat niet aan heffing van leges in de weg.

RECHTBANK DEN HAAG 8 november 2022, nr. SGR 21/2894

(Mrs. J.J. Arts, G.J. Ebbeling, A.J. van Doesum)
m.nt. R.T. Wiegerink

ECLI:NL:RBDHA:2022:12214

Afspraak over kosten in anterieure grondexploitatieovereenkomst staat niet aan heffing van leges in de weg. Belanghebbende heeft kosten niet afdoende in twijfel getrokken. Vertrouwensbeginsel niet geschonden.

Uitspraak

in de zaak tussen
[eiseres] B.V., gevestigd te
[vestigingsplaats 1], eiseres
(gemachtigde: mr. A. Vreugdenhil),
en
de heffingsambtenaar van de gemeente
Westland, verweerder.
Procesverloop
Verweerder heeft met dagtekening 1
oktober 2020 een aanslag leges aan
eiseres opgelegd.
Verweerder heeft bij uitspraak op
bezwaar van 5 maart 2021 de aanslag
gehandhaafd.
Eiseres heeft daartegen beroep
ingesteld.
Verweerder heeft een verweerschrift
ingediend.
Het onderzoek ter zitting heeft
plaatsgevonden op 27 september 2022.
Namens eiseres zijn verschenen [A] en
[B], bijgestaan door de gemachtigde.
Namens verweerder zijn verschenen ir.
[C] en mr. [D].

Overwegingen

Feiten

1. Eiseres heeft op 9 oktober 2019 een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend. De vergunning heeft betrekking op het bouwen van een bedrijfsverzamelgebouw op het adres [adres] [nummer 1] tot en met [nummer 2] in [vestigingsplaats 2].
2. Het beoogde bouwplan van eiseres was in strijd met het bestemmingsplan. Het college van burgemeester en wethouders was evenwel bereid om af te wijken van het bestemmingsplan en daarom is voor het verkrijgen van de vergunning de procedure van een buitenplanse afwijking gevolgd. In het kader van deze procedure hebben eiseres en de gemeente op 27 maart 2020 een anterieure overeenkomst (de overeenkomst) gesloten. Deze overeenkomst is gebaseerd op artikel 6.24 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro).
3. In de overeenkomst is, voor zover hier van belang, het volgende bepaald: "5.1 Exploitant is in verband met de realisatie van het Bouwplan krachtens de Wro een bijdrage verschuldigd in de kosten van ambtelijke inzet ten behoeve van de planontwikkeling, - voorbereiding, - beheer, en -toezicht, kosten voor de definitieve door derden aan te leggen openbare infrastructuur en een bijdrage Fonds Bovenwijkse Voorzieningen. Daarnaast is exploitant de legeskosten gerelateerd aan het bouwplan en de legeskosten betrekking hebbend op de aanleg van de infrastructuur van algemeen nut en het

bouw- en woonrijpmaken voor rekening van exploitant.

(...)

5.3

De totale bijdrage, zoals genoemd in 5.1 bedraagt € 65.000,--. Exploitant dient dit bedrag te betalen in overeenstemming met onderstaande termijnen:

(...)"

4. Op 25 september 2020 is de omgevingsvergunning verleend.

5. Met dagtekening 1 oktober 2020 is aan eiseres de onderhavige aanslag leges opgelegd ten bedrage van € 34.306,30. Eiseres heeft deze aanslag betaald. Het bedrag van de leges is als volgt opgebouwd:

- Beoordeling milieukundig bodemrapport € 280,25
- Buitenplanse afwijking (2.12, lid 1, a, 3e) € 6.438,55
- Verklaring van geen bedenkingen (vvgb) € 2.500
- Bouwactiviteiten € 23.222,50
- Welstandstoets € 1.865

6. Aan eiseres zijn verder drie termijnfacturen uitgereikt voor de bijdrage van € 65.000 als bedoeld in 5.1 van de overeenkomst (de exploitatiebijdrage). Eiseres heeft de eerste factuur volledig betaald. De tweede factuur heeft zij deels betaald. De derde factuur heeft zij niet betaald. In totaal staat er op deze facturen nog een bedrag open van € 34.306,30.

7. Partijen zijn ook verwickeld in een civielrechtelijke procedure over de verschuldigheid van de exploitatiebijdrage. De burgerlijk rechter heeft nog geen uitspraak gedaan.

Geschil

8. In geschil is of de aanslag leges terecht aan eiseres is opgelegd.

9. Eiseres stelt dat de aanslag leges niet in stand kan blijven. Eiseres voert daartoe aan dat de vrijstelling van artikel 4 van de Legesverordening Westland 2019 (de Legesverordening) van toepassing is, omdat de kosten

waarvoor de leges worden geheven hetzelfde zijn als de plankosten die via de exploitatiebijdrage worden verhaald.

Er is volgens eiseres dus sprake van een dubbele heffing. Ook voert eiseres aan dat uit artikel 5.1 in samenhang met artikel 5.3 van de overeenkomst blijkt dat de totale kosten, dus de exploitatiebijdrage en de leges gezamenlijk, € 65.000 bedragen.

10. Verweerder stelt zich op het standpunt dat de aanslag terecht aan eiseres is opgelegd. De exploitatiebijdrage als bedoeld in artikel 5.1 van de overeenkomst heeft betrekking op andere kosten dan de kosten van de diensten waarvoor leges worden geheven. Van een dubbele heffing is daarom geen sprake. Verder blijkt uit het gebruik van het woord "daarnaast" in artikel 5.1 van de overeenkomst dat behalve de exploitatiebijdrage van € 65.000 ook leges verschuldigd zijn.

Beoordeling van het geschil

11. De rechtbank stelt voorop dat zij alleen een oordeel kan geven over de onderhavige legesaanslag. De exploitatiebijdrage staat niet ter beoordeling van de belastingrechter.

12. Eiseres heeft een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend. Voor het in behandeling nemen van de aanvraag zijn op grond van de Legesverordening leges verschuldigd. Gesteld noch gebleken is dat de leges niet conform de legestabel behorende bij de Legesverordening zijn berekend. Ingevolge artikel 4, letter a, van de Legesverordening worden echter geen leges geheven voor diensten waarvan de kosten krachtens afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening (grondexploitatie) zijn of worden verhaald.

13. Het is aan eiseres, die zich beroept op de vrijstelling van artikel 4, letter a, van de Legesverordening, om aannemelijk te maken dat is voldaan aan de voorwaarden van die vrijstelling. Daarin is zij niet geslaagd.

Eiseres heeft, tegenover de gemotiveerde weerspreking door verweerder, niet aannemelijk gemaakt dat de leges betrekking hebben op kosten die via de exploitatiebijdrage op haar zijn of worden verhaald. De enkele, ter zitting ingenomen, stelling dat de plankosten gelijk zijn aan de leges is daartoe onvoldoende.

14. Eiseres heeft verder gesteld dat in artikel 5.1 in samenhang met artikel 5.3 van de overeenkomst is bepaald dat de totale kosten, dus inclusief leges, € 65.000 bedragen. De rechtbank vat dit op als een beroep op het vertrouwensbeginsel. Ook dit beroep faalt.

Uit het enkele feit dat in artikel 5.3 is bepaald dat de totale bijdrage € 65.000 bedraagt, heeft eiseres, mede gezien het gebruik van het woord "daarnaast" in artikel 5.1 van de overeenkomst, niet kunnen en mogen afleiden dat zij geen leges verschuldigd zou zijn.

15. Gelet op wat hiervoor is overwogen, is niet aannemelijk gemaakt dat de aanslag leges ten onrechte is opgelegd, dan wel op een onjuist bedrag is vastgesteld en dient het beroep ongegrond te worden verklaard.

Proceskosten

16. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De rechtbank verklaart het beroep ongegrond.

Noot

Belanghebbende realiseert een bedrijfsverzamelgebouw en sluit met de gemeente een anterieure grondexploitatie-overeenkomst ('de overeenkomst'). In die overeenkomst zijn afspraken gemaakt over de exploitatiebijdrage die belanghebbende is verschuldigd aan de gemeente. Ook is daarin opgenomen dat naast die bijdrage ook de legeskosten

gerelateerd aan het bouwplan en de legeskosten betrekking hebbend op de aanleg van de infrastructuur van algemeen nut en het bouw- en woonrijpmaken, voor rekening van belanghebbende komen. De overeenkomst vermeldt verder dat "de totale bijdrage" € 65.000 bedraagt. Aan belanghebbende is een legesaanslag opgelegd van € 34.306,30.

Belanghebbende stelt zich op het standpunt (1) dat sprake is van een dubbele heffing omdat de kosten waarvoor de leges worden geheven hetzelfde zijn als de plankosten die via de exploitatiebijdrage worden betaald en (2) dat de overeenkomst in de weg staat aan het in rekening brengen van de leges. De rechtbank is kort van stof. Zij beslist dat het eerste standpunt van belanghebbende niet opgaat omdat de bewijslast dat sprake is van een dubbele heffing op belanghebbende rust en belanghebbende daaraan niet heeft voldaan. De rechtbank volgt daarbij hetgeen de heffingsambtenaar heeft aangevoerd. Die heeft betoogd dat de exploitatiebijdrage betrekking heeft op andere kosten zoals blijkt uit de overeenkomst. Mijns inziens had de rechtbank hier wel wat strenger voor de heffingsambtenaar mogen zijn en had zij de bewijslast op de heffingsambtenaar kunnen leggen. Weliswaar beroept belanghebbende zich op een vrijstelling, zodat de bewijslast strikt genomen op belanghebbende rust, maar de gegevens waaruit blijkt op welke kosten de exploitatiebijdrage ziet, bevinden zich allicht in het domein van de heffingsambtenaar. In dit verband verwijs ik naar Hof Den Haag 6 november 2018, ECLI:NL:GHDHA:2018:2920, Belastingblad 2019/34 m.nt. R.A. Eskes. Het hof zocht in die uitspraak aansluiting bij de bewijsregels die gelden wanneer een beroep wordt gedaan op overschrijding van de opbrengstlimiet. Dat had naar mijn mening ook in dit geval in de rede

gelegen. Voor wat betreft het tweede standpunt van belanghebbende interpreteert het hof de overeenkomst zo dat de vermelde "totale bijdrage" slechts ziet op de overeengekomen exploitatiebijdrage. Die uitleg van de overeenkomst acht ik niet onbegrijpelijk. Niet alleen omdat het woord "daarnaast" wordt gebruikt in de bepaling waarin de exploitatiebijdrage en de leges worden vermeld, zoals de rechtbank constateert, maar ook omdat het begrip "bijdrage" in de bepaling over het maximumbedrag kennelijk (slechts) beoogt terug te wijzen naar de (exploitatie)bijdrage. Belanghebbende komt dus geen geslaagd beroep toe op het vertrouwensbeginsel.

R.T. Wiegerink